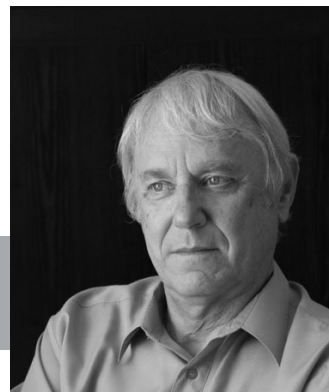

Arany és zöld

Árkossy István
(1943, Kolozsvár) festőművész,
grafikus, Budapesten él,
Szolnay Sándor-díjas

Hallhatók a színek? Láthatók a hangok? Költői a felvetés, de még ha nem is a szinesztézia felől közelítünk hozzá, akkor is igaz, mivel semmi olyan nincs e világon, ami ne tűnhetne fel a Művészetek kavargó óriástégelyében: ebben az Isten teremtette és érzet-hullámokon működő vegykonyhában. „Élnek a színek”, bennünk, értünk és velünk vannak ők: a királyszínek, a méltóságos színek, a parasztszínek és a lehetetlen maradékok, amelyek minket körbefonva zengő oratóriummal állnak össze. A fény, a mindenséget teremtő őserő már eddig is sugárzó elméket nyugtázott le. Newton, Goethe, Runge, Itten színtana a prizma lelke mélyébe ereszkedve kereste az árnyalatok genealógiai családfáján a vörös, a sárga és a kék őseredőjének, valamint ifjú leszármazottainak matematikailag is leírható elágazásait, amelyek égi terápiájává lettek ragyogásukkal a léleknek és a szellemnek.

Goethe, a költő, nem véletlenül érzett rá a színek kivételes jelentőségére, amikor a róluk szóló többkötetes művében saját költészete fölé helyezte színtani kutatásainak jelentőségét: „Mindazt, amit költőként alkottam, nem sokra tartom. Kiváló költők éltek koromban és még kiválóbbak előtttem, s hasonlóan kiválóak fognak élni utánam. De hogy századomban

a színtan bonyolult tudományában én vagyok az egyetlen, aki tudja az igazat, erre büszke vagyok.” Rembrandt rézkarcán Faustra – jóval Goethe előtt – már színes fényözön vetül, még akkor is, ha az a grafika éppen fekete-fehér. És az elszegényedett Rembrandt – aranyszíneivel –, az értetlenséggel élet-halál küzdelmet vívó Van Gogh – ciprusainak reményzöldjeivel – Dante színpadán a babérleveles költő *Isteni színjátékának* epizód szereplői lehetnének. Aztán születtek soha nem volt színek is, mint a Balassizsárd-szín, a Kölcsey-szín, a Juhász Gyula-szín, a Nagy László-szín, miközben betűvetett barázdák ágyásaiban halkán húzódtak meg az Ilona-kékek, a Bíborka-violák; de lettek Vörös Rébékek és Setét Lajosok is. Közben a levegőért kapkodó, ziháló történelemben tovább bővült a színek palettája, amikor berobbant az időbe a Guernica-vörös, az Enola Gay-szürke, a Trianon-fekete.

Ám reménykedjünk. Az arany-július, Bruegel arany búzaföldjein arany kalással ajándékoz meg bennünket és az élettoxigén gép nélkül belelegezhető pillanataival a szabadság kék világméretűje alatt. S egyre bizakodóbban ejtjük ki: lesz még szülő, lágy kenyér.

Árkossy István